
NOTITIE

AAN: LEDEN VEILIGHEIDSBESTUUR ZAA NSTREEK-WATERLAND
VAN: DIRECTEUR VRZW
ONDERWERP: ACHTERGRONDINFORMATIE BESLUIT TOEKOMST MELDKAMER
DATUM: 10 OKTOBER 2011

Achtergrond

In april 2009 heeft een delegatie van het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (hierna 'het bestuur') oriënterende gesprekken gevoerd over (verregaande) samenwerking met de veiligheidsregio's Amsterdam-Amstelland, Kennemerland en Noord-Holland Noord. Daarbij stond de vraag centraal of de huidige schaalgrootte van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland voldoende is om de bestaande (veiligheidsregio overschrijdende) veiligheidsrisico's op een efficiënte en effectieve manier te kunnen beheersen.

Ten aanzien van de efficiëntie heeft het bestuur toen geconstateerd dat het voor deze regio vrijwel onbetaalbaar wordt om aan alle (nieuwe) kwaliteitseisen te voldoen. Een kleine regio als Zaanstreek-Waterland is hierbij in het nadeel ten opzichte van een grotere regio omdat de vaste kosten over een kleiner aantal inwoners moeten worden verdeeld.

Ten aanzien van de effectiviteit meent het bestuur dat de veiligheidsrisico's als gevolg van de veiligheidsregio overschrijdende (industriële) activiteiten in en rondom het Noordzeekanaal en Schiphol effectiever kunnen worden bestreden wanneer nauwer wordt samengewerkt of wordt gefuseerd met de andere veiligheidsregio's aan het Noordzeekanaal.

Om een antwoord te kunnen geven op de vraag hoe de bestaande (veiligheidsregio overschrijdende) veiligheidsrisico's het meest efficiënt en effectief kunnen worden beheerst, heeft het bestuur samen met de Veiligheidsregio's Amsterdam-Amstelland en Kennemerland een Haalbaarheidsstudie Schaalvergroting Veiligheidsregio's Zaanstreek-Waterland, Kennemerland en Amsterdam-Amstelland laten uitvoeren.

In deze haalbaarheidsstudie werd door PWC onder andere geconcludeerd dat een fusie tussen de drie regio's op dat moment niet haalbaar was maar dat er bij de drie deelnemende regio's wel bestuurlijk commitment bestond voor het realiseren van een Interregionaal Veiligheidscentrum (IVC). Daarbij is tevens geconcludeerd dat het relevant is om mogelijke tussenstappen in de vorming van een IVC te onderzoeken. Het bestuurlijk commitment voor het vormen van een IVC is vastgelegd in een intentieverklaring tussen de drie regio's.

Op basis van de intentieverklaring is vervolgonderzoek uitgevoerd waarbij werd geconcludeerd dat het IVC in een minimale variant zou moeten worden opgezet. Dit betreft de interregionale meldkamerfunctie voor brandweer-, politie- en ambulancezorg, de meldkamerfunctie voor rampen en crises, een locatie voor het operationeel team (OT) en het beleidsteam (BT), overige interregionale faciliteiten, werkplekken partners, persruimte, catering en ICT-beheer. In een later stadium zou het IVC kunnen worden uitgebreid met een multidisciplinair opleidings- en oefencentrum, gegevens- en informatiecentrum en toegang tot camerabeelden.

Inmiddels is met de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om vooruitlopend op de oprichting van een IVC, de meldkamerfunctie brandweer van Zaanstreek-Waterland over te brengen naar de toekomstige meldkamer politie¹ van Amsterdam-Amstelland. Met een dergelijke tussenstap wordt de toekomstige vorming van een IVC vergemakkelijkt omdat er één partij minder in de toekomstige organisatie hoeft te integreren. Dit onderzoek toont aan dat een fusie mogelijk is en dat tegenover eenmalige projectkosten, structurele kostenbesparingen mogelijk zijn. Operationeel voordeel van een dergelijke fusie is dat de bestrijding van rampen en crises op het Noordzeekanaalgebied vanuit minder meldkamers hoeft te worden ondersteund. Een operationeel nadeel is dat met het verhuizen van de meldkamer brandweer, de huidige co-locatie met de meldkamer politie Zaanstreek-Waterland wordt opgeheven.

Recente ontwikkelingen

In het regeerakkoord is een structurele bezuiniging van € 50 miljoen ingeboekt op de meldkamerfunctie. De minister heeft vervolgens het veld, hulpdiensten en het Veiligheidsberaad², gevraagd voorstellen te doen voor de 'meldkamer van de toekomst' om invulling te geven aan de gewenste bezuiniging. Uitgangspunt van deze voorstellen moest zijn dat in Nederland zal worden toegewerkt naar één meldkamerorganisatie met een kleiner aantal meldkamers dan de huidige 25 (conform het aantal politie- en veiligheidsregio's).

Inmiddels is een conceptvisie op de meldkamer van de toekomst opgesteld waarbij wordt uitgegaan van tien meldkamers, gekoppeld aan de tien nieuwe regionale eenheden van de nationale politie. Aangezien Zaanstreek-Waterland in de nieuwe opdeling gescheiden wordt van Amsterdam-Amstelland, zou dit betekenen dat een IVC onhaalbaar zou worden. Mede door de inbreng van de voorzitters van de veiligheidsregio's Zaanstreek-Waterland en Amsterdam-Amstelland, heeft het Veiligheidsberaad echter besloten dat een regionaal specifieke indeling/samenvoeging op basis van het risicoprofiel mogelijk moet blijven. De totstandkoming van een IVC blijft daarmee tot de mogelijkheden behoren.

¹ Vanaf 01-10-2012 zal de politiemeldkamer Amsterdam-Amstelland tevens invulling geven aan de meldkamerfunctie brandweer.

² Het Veiligheidsberaad is de vergadering van de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's. Zij spannen zich in om, samen met de partners in de regio, te komen tot een slagvaardige organisatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Namens Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland neemt mw. G.H. Faber, voorzitter van het bestuur, deel aan dit overleg.

De bal ligt nu bij de minister. Uit verschillende contacten (o.a. tijdens zijn bezoek aan Zaanstreek-Waterland op 18 april j.l.) blijkt hij open te staan voor goed onderbouwde initiatieven van de regio's om aan een betere en goedkopere meldkamer bij te dragen.

Besluitvorming

Op basis van de beschreven ontwikkelingen is het bestuur op 7 oktober j.l. gekomen tot de volgende besluiten:

- Het bestuur bevestigt de meerwaarde van samenwerking op meldkamergebied met de veiligheidsregio's Kennemerland en Amsterdam-Amstelland en acht het daarom nog steeds wenselijk om samen met die regio's een projectleider aan te stellen die een businesscase opstelt om te komen tot een IVC. Daarbij onderkent het bestuur de wens van het ministerie van VenJ om ook de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord te betrekken.
- Het Veiligheidsbestuur neemt een voorgenomen besluit de meldkamer van de brandweer Zaanstreek-Waterland te laten fuseren met de meldkamer brandweer in Amsterdam-Amstelland als tussenstap richting een IVC. Hiermee wordt de toekomstige stap naar een IVC vergemakkelijkt en kan in de tussentijd naar verwachting worden bezuinigd op de kosten van de meldkamer. Het is echter van belang om voor definitieve besluitvorming nader onderzoek uit te voeren om de consequenties van deze tussenstap voor Zaanstreek-Waterland goed en meer gedetailleerd in beeld te krijgen. Dit besluit is formeel ondersteund door het Veiligheidsbestuur van Amsterdam-Amstelland in hun vergadering van 19 september.
- Het bestuur geeft er de voorkeur aan de huidige co-locatie van de meldkamers brandweer en politie voor Zaanstreek-Waterland te behouden. Daarom verzoekt het Veiligheidsbestuur het Regionaal College om te onderzoeken of vooruitlopend op het IVC tevens de meldkamer politie Zaanstreek-Waterland mee over kan naar de meldkamer politie van Amsterdam-Amstelland.

Vervolg

Op korte termijn zal een bijeenkomst worden georganiseerd waarbij de voorzitters en directeurs van de veiligheidsregio's Amsterdam-Amstelland, Kennemerland, Noord-Holland Noord en Zaanstreek Waterland, het ministerie van VenJ en de kwartiermakers van de nieuwe politieregio's Noord-West 3 en Amsterdam-Amstelland aanwezig zullen zijn. Daar zal het beschreven voorstel voor de toekomst van de meldkamerfunctie in de vier regio's worden besproken. Inzet van Zaanstreek-Waterland is om daarna zo snel mogelijk een projectleider aan te stellen op te komen tot (a) een voorstel voor de fusie van de meldkamers brandweer van Zaanstreek-Waterland en Amsterdam-Amstelland en (b) een businesscase op te stellen om te komen tot een IVC.